

w sprawie wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku prawno-finansowym na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 1 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 85 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej:

uchyla uchwałę nr 371/2020 z dnia 2 lipca 2020 r. i wydaje opinię pozytywną w sprawie spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku prawno-finansowym na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię zespołu odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia przedstawione we wniosku Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku o ponowne rozpatrzenie sprawy wyrażenia opinii dotyczącej spełnienia warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz związku studiów ze strategią uczelni w ramach postępowania z wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów na kierunku prawno-finansowym na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym uzasadniają zmianę opinii negatywnej wyrażonej w § 1 uchwały nr 371/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 lipca 2020 r.

Podstawę wydania negatywnej opinii stanowiły następujące zarzuty:

1. Nie jest możliwa ocena, czy wymiar praktyk jest zgodny z wymaganiami określonymi w art. 67 ust. 5 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) i czy zostaną osiągnięte efekty uczenia się zakładane dla praktyk. Wnioskodawca wskazuje w harmonogramie realizacji programu studiów liczbę godzin przypisanych praktyce jako „0”. Stwierdza ponadto, że ich wymiar jest sześciomiesięczny, przyporządkowana liczba ECTS wynosi 20 ECTS, a także że realizacja sześciomiesięcznej praktyki ma miejsce wyłącznie na III roku studiów w semestrach V i VI.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia wywiodła, że zgodnie z wymaganiami określonymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, wymagany wymiar praktyk na studiach pierwszego stopnia o profilu praktycznym wynosi 6 miesięcy, wymiar ten był uwzględniony w programie studiów, brak w harmonogramie realizacji programu studiów liczby godzin przypisanych praktykom wynikał z braku wytycznych co do właściwego przyporządkowania wymiaru godzinowego i liczby punktów ECTS oraz wątpliwości Uczelnianego Zespołu ds. Jakości Kształcenia co do przypisania konkretnej liczby godzin. Wnioskodawca stwierdził, że mimo starań Uczelnia nie uzyskała informacji co do takich wytycznych, jeszcze w lutym 2019 roku zwrócono się z pytaniem do Ministerstwa

o interpretację wymiaru i wytyczne co do przyporządkowania właściwej liczby punktów ECTS, w odpowiedzi na te pytania, kwestie dotyczące wymiaru czasu trwania praktyk i ilości punktów ECTS pozostawiono autonomii uczelni (skan korespondencji mailowej w tej sprawie ujęto w załączniku nr 1 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy). Biorąc pod uwagę wskazany wyżej zarzut, Uczelniany Zespół ds. Jakości Kształcenia, reprezentowany przez Prorektora ds. studenckich, Pełnomocnika Rektora ds. jakości kształcenia, kierowników Katedry Ekonomii, Rolnictwa i Agrobiznesu oraz Katedry Zarządzania, Prawa, oraz Bezpieczeństwa i Higieny Pracy, a także przedstawiciela Samorządu studenckiego przeanalizował ponownie kwestie wymiaru praktyk i zgodnie z sugestiami PKA postanowił skorygować program studiów uwzględniając zmiany w wymiarze godzinowym praktyk jak i ilości punktów ECTS przypadających poszczególnym modułom. Zmiany jakie obejmuje projekt odnośnie praktyk dotyczą: zmiany liczby punktów ECTS na 30, dodanie do harmonogramu wymiaru godzinowego praktyk 750 godz. oraz rozłożenie realizacji praktyk na rok II i III. Projekt programu studiów ujęty w załączniku nr 2 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, został zatwierdzony przez UZJK i skierowany do zatwierdzenia na posiedzeniu Senatu uczelni. Wnioskodawca dodał, że „jednak ze względu na okres wakacyjny i brak możliwości zebrania większości członków Senatu, wnosi o możliwość zatwierdzenia programu studiów na najbliższym posiedzeniu Senatu we wrześniu 2020 r. Biorąc pod uwagę skład zespołu uczestniczącego w pracach nad zmianą programu jest to już tylko kwestia formalna”.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje pozwalające na ustalenie, że dokonane zostały właściwe działania naprawcze.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

Równocześnie Prezydium PKA zaleca usankcjonowanie zmian dotyczących wymiaru praktyk zawodowych na wnioskowanym kierunku, uchwałą Senatu Uczelni. Jak wynika z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. z 2018 r., poz. 1861 ze zm.), kwestie podniesione w zarzucie 1 odnoszą się do elementów programu studiów, zaś program studiów ustalany jest mocą uchwały senatu uczelni. Jak stanowi przepis § 9 ust. 2 pkt 1 cytowanego rozporządzenia, do wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów dołącza się kopię aktu wydanego przez rektora w sprawie utworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz kopię uchwały senatu w sprawie ustalenia programu studiów wraz z tym programem studiów.

2. W programie studiów nie uwzględniono, poza lektoratami, zajęć prowadzonych w języku obcym. Fakt ten powoduje, że osiągnięcie efektu uczenia się „1PF_KU06 Absolwent potrafi skutecznie komunikować się z otoczeniem przy pomocy właściwej dla działalności zawodowej terminologii, brać udział w dyskusji nt. zagadnień gospodarczych i prawnych przedstawiając argumenty, rozważając różne punkty widzenia i oceniając stanowisko innych uczestników dyskusji, posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”, nie będzie możliwe.

Sylabus przedmiotu język angielski, a także treści kształcenia wymienione w sylabusie tego przedmiotu nie zapewniają opanowania „właściwej dla działalności zawodowej terminologii”. Również wymiar zajęć na studiach niestacjonarnych (56 godzin lektoratu oraz 20

godzin konsultacji) nie umożliwia opanowania słownictwa ekonomicznego, które jest zgodne z tematyką zajęć z przedmiotów specjalistycznych.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia podniosła, że efekt uczenia się 1PF_KU06 zgodnie z załączoną do programu studiów matrycą realizowany jest przez kilka przedmiotów umożliwiających zapoznanie się ze stosowaną w działalności zawodowej terminologią, nie dotyczy on wyłącznie terminologii w językach obcych. Biorąc jednak pod uwagę wskazówki Prezydium ponownie zweryfikowany został sylabus przedmiotu język angielski, został on zmieniony z uwzględnieniem przedstawionych uwag, szczególnie co do zakresu tematycznego jak i tego jakie sprawności językowe i znajomość gramatyki należy posiadać na poziomie B2 (sylabus w/w zajęć został ujęty w załączniku 3 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia). Wnioskodawca dodał, że odnośnie wymiaru godzinowego przedmiotu na studiach niestacjonarnych, 56 godzin lektoratu i 20 godzin konsultacji, w odniesieniu do 120 godz. i 20 godz. na studiach stacjonarnych, mogłoby być niewystarczające do opanowania słownictwa, ale realizowany zakres tematyczny jest taki sam dla obu form studiów. Nauka na studiach niestacjonarnych zarówno w przypadku języka obcego jak i innych przedmiotów wiąże się z koniecznością większego udziału pracy własnej studenta. Wnioskodawca stwierdził ponadto, że biorąc pod uwagę dotychczasowe doświadczenia i praktykę udostępniania dodatkowych materiałów przez wykładowcę możliwe jest spełnienie tego wymogu.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy informacje pozwalające na ustalenie, że podjęte zostały odpowiednie działania naprawcze.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

Równocześnie Prezydium PKA zaleca usankcjonowanie zmian dotyczących zajęć prowadzonych w języku obcym na wnioskowanym kierunku, uchwałą Senatu Uczelni. Jak wynika z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. z 2018 r., poz. 1861 ze zm.), kwestie podniesione w zarzucie 2 odnoszą się do elementów programu studiów, zaś program studiów ustalany jest mocą uchwały senatu uczelni. Jak stanowi przepis § 9 ust. 2 pkt 1 cytowanego rozporządzenia, do wniosku o pozwolenie na utworzenie studiów dołącza się kopię aktu wydanego przez rektora w sprawie utworzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu oraz kopię uchwały senatu w sprawie ustalenia programu studiów wraz z tym programem studiów.

3. We wniosku nie przedstawiono informacji pozwalających uznać jest spełniony warunek określony w art. 73 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm). W proponowanej obsadzie zajęć brak informacji o dorobku naukowym i doświadczeniu zawodowym w zakresie tematyki przypisanej przedmiotom: matematyka, statystyka opisowa. Szczegółowe informacje w tym zakresie znajdują się w załączniku nr 2 do uchwały.

Stanowisko Uczelni

Wnioskodawca podniósł, iż wykształcenie osoby posiadającej stopień naukowy doktora, wskazanej w obsadzie przedmiotu Matematyka obejmuje studia licencjackie w latach 2003-2007 na kierunku Matematyka specjalność w zakresie dydaktyki matematyki (skan dyplomu - załącznik nr 4 do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy); w latach 2004-2009 odbył on studia magisterskie na kierunku ekonomia; w latach 2008- 2010 studia magisterskie II stopnia na kierunku zarządzanie specjalność: zarządzanie organizacjami publicznymi, a od 12.06.2017 jest doktorem nauk ekonomicznych w dyscyplinie ekonomia. Dodał, że kwalifikacje osoby posiadającej tytuł zawodowy, wskazanej w obsadzie zajęć Statystyka opisowa, obejmują m.in. kierowanie projektami badawczymi realizowanymi przy zastosowaniu narzędzi statystycznych oraz publikacje naukowe przygotowane z uwzględnieniem zastosowania narzędzi statystycznych.

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia przedstawiła we wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje pozwalające na ustalenie, że obsada zajęć wskazanych w zarzucie 3 jest prawidłowa.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

4. We wniosku nie przedstawiono informacji, na ile istniejąca infrastruktura, z wyjątkiem infrastruktury bibliotecznej, została dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu. Nie pozwoli to na spełnienie warunku określonego w art. 11 ust. 1 pkt 6 lit. b ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.).

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia stwierdziła, iż budynek, w którym mieści się Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Białymstoku jest dwupiętrowy o łącznej powierzchni 3216 m². Budynek jest wolny od barier architektonicznych dla osób z niepełnosprawnościami (do budynku prowadzi podjazd pozwalający na poruszanie się na wózku, w budynku znajduje się winda pozwalająca na przemieszczanie się pomiędzy piętrami). Na parkingu zostało wydzielone miejsce dla osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami mogą bezpiecznie poruszać się po budynku (zarówno salach dydaktycznych jak i administracyjnych). Uczelnia od lat kształci studentów z niepełnosprawnościami i ciągle doskonali infrastrukturę, z której korzystają oraz ich obsługę. Strona internetowa wse.edu.pl również jest w pewnym stopniu dostosowana dla osób niepełnosprawnych, ponieważ zawiera nakładkę kontrastową. Wnioskodawca dodał, że w okresie kwiecień - maj 2020 przeprowadzono szczegółowy wewnętrzny audyt mający na celu diagnozę potrzeb, oczekiwań potencjalnych studentów z niepełnosprawnościami. Rozpoczęto od diagnozy potrzeb w oparciu o wyniki raportu „Dostępność edukacji akademickiej dla osób z niepełnosprawnościami, analiza i zalecenia” opracowany przez RPO. Takie podejście jest uzasadnione zdaniem Wnioskodawcy, ze względu na próbę badawczą na jakiej przeprowadzono badania, a także ze względu na wskazanie, że rekomendacje są skierowane do przedstawicieli uczelni wyższych.

W efekcie przeprowadzonego audytu opracowano kompleksowy program zmian. Na tej podstawie został przygotowany i złożony wniosek o dofinansowanie projektu „WSE dostępna”,

w ramach Działanie 3.5 Kompleksowe programy szkół wyższych; konkurs Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Realizację założeń tego projektu Uczelnia zamierza rozpocząć od września 2020 roku. Zmiany spowodują jeszcze lepszą dostępność Uczelni dla osób z niepełnosprawnościami. Uczelnia zamierza osiągnąć II poziom dostępności, tzw. ścieżka MIDI, zgodnie z opracowaniem „Modele wsparcia uczelni w celu zwiększenia ich dostępności dla osób z niepełno sprawnościami”, NCBIR. Zaplanowane działania będą one miały charakter kompleksowy, t.j., zawierają zagadnienia ze wszystkich sześciu obszarów dostępności i uwzględniać siedem zasad wsparcia. Dalej Wnioskodawca przedstawił zasady horyzontalne w/w projekcie. Dodał, że działania zaplanowane w projekcie uwzględniają potrzeby różnych rodzajów i stopni niepełnosprawności. W projekcie uwzględniliśmy potrzeby osób z obniżoną sprawnością:

- sensoryczną (zaburzenia zmysłu wzroku i słuchu),
- intelektualną, czyli tzw. deficytem umiejętności (w stopniu lekkim),
- funkcjonowania społecznego (np. zaburzenia równowagi nerwowej),
- komunikowania się, czyli utrudniony kontakt werbalny (słowny),
- ruchową, stwierdzana u osób z wrodzonymi lub nabytymi dysfunkcjami narządu ruchu spowodowanymi uszkodzeniem lub schorzeniami narządów wewnętrznych,
- psychofizyczną spowodowana chorobami somatycznymi.

Zmiany, które Uczelnia zamierza zrealizować w okresie 09.2020-08.2023 spowodują zdecydowaną poprawę dostępności Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku dla osób z niepełnosprawnością. Po zakończeniu realizacji projektu Uczelnia: 1) Będzie wyposażona w narzędzia analizy specyficznych potrzeb studentów z niepełnosprawnościami, a sama analiza będzie prowadzona w sposób ciągły. Dotyczy to zarówno osób studiujących jak i pracujących w WSE; 2) Wdroży formy dostosowania procesu rekrutacji dla osób z niepełnosprawnościami będącymi kandydatami na studia, m.in. powstanie podstrona dla kandydatów zgodna ze standardami WCAG, pracownicy zrealizują kurs języka migowego, a w związku z tym kandydaci będą mogli skorzystać z tłumaczenia na Język migowy; 3) Wdroży formy dostosowania procesu kształcenia dla studentów z niepełnosprawnościami, np. materiały dydaktyczne oraz egzaminy dostarczone zostaną studentowi w formie dostosowanej; 4) Powoła Pełnomocnika Rektora ds. dostępności Uczelni dla osób z niepełnosprawnościami i stworzy jednostkę organizacyjną zajmującą się dostępnością (BON), powstanie także oficjalny regulamin funkcjonowania BON, który w jasny sposób mówi o zasadach jego funkcjonowania oraz procedurach przyznawania wsparcia edukacyjnego osobom z niepełno sprawnościami, 5) W oficjalnych dokumentach zawrze zapis o wyrównywaniu szans dla osób z niepełnosprawnościami w dostępie do edukacji, pisma urzędowe dostaną dostosowane do potrzeb osób z niepełno sprawnościami, 6) Budynek WSE będzie jeszcze bardziej dostępny architektonicznie dla ON (m.in. zostanie zmodernizowane wejście do budynku, tzn. nastąpi wymiana nawierzchni, zostanie przebudowana aula, wyznaczone zostaną 2 dodatkowe miejsca dla ON, powstaną dwie toalety dla osób z trudnościami w poruszaniu się, a dla innych wprowadzone modyfikacje ułatwiające korzystanie z istniejących toalet, zostanie zakupiona pętla indukcyjna, zostaną przemalowane ściany na poszczególnych piętrach celem ułatwienia poruszania się po budynku dla osób niedowidzących); 7) Udoskonali procedury lub wdroży dobre praktyki gwarantujące bezpieczną ewakuację dla ON w przypadku zagrożenia (m.in. zostaną przeszkoleni pracownicy funkcyjni, w budynku zostanie poprawiona instalacja alarmowa wizualna); 8) Podniesie kompetencje kadr Uczelni (pracowników dydaktycznych i administracyjnych) w zakresie wiedzy na temat tworzenia warunków do udziału do udziału w procesie kształcenia osobom

o różnych rodzajach niepełnosprawności; 9) Podejście działania na rzecz wsparcia zdrowia psychicznego osób z niepełnośnościami.

Wnioskodawca podkreślił, że od niemal 25 lat kształci osoby z niepełnosprawnościami. Ma świadomość obszarów doskonalenia zgodnie z bieżącymi możliwościami technicznymi. Realizacja w/w projektu pozwoli osiągnąć wysoki poziom dostępności uczelni dla osób z niepełnosprawnościami (pozwoli udoskonalić infrastrukturę, sposób obsługi studenta ON oraz systemowo podejść do diagnozy potrzeb ON, a także podejmowania działań odpowiadających na te potrzeby). Projekt będzie także realizowany w przypadku braku finansowania ze środków UE (w nieco ograniczonym zakresie, ze względu na dostępny budżet i z pewnością w dłuższej perspektywie czasowej).

Stanowisko Prezydium PKA

Uczelnia dołączyła do wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy dodatkowe informacje, wyjaśnienia pozwalające na ustalenie, iż podjęte zostały odpowiednie działania naprawcze.

W związku z powyższym sformułowany uprzednio **zarzut stał się bezprzedmiotowy**.

Biorąc pod uwagę wyjaśnienia Uczelni, Prezydium PKA stwierdza, że zaistniały przesłanki do zmiany opinii negatywnej wydanej w uchwale nr 371/2020 z dnia 2 lipca 2020 r. i pozytywnego zaopiniowania wniosku.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Polskiej Komisji Akredytacyjnej
Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu
19.08.2020

Krzysztof Diks